

REDACTIUNEA.
 Administrațiunea și Tipografia
 Brașov, piața mare nr. 30.
 Gazetă săptămânală nu se
 primește.
 Anunțurile nu se returnează.
INSERATE
 se primesc la administrațiunea în
 Brașov și la următoarele
BIBLIOTECI DE ANUNȚURI:
 în Viena: la M. Dukas Nachr.,
 Max. Augenthaler & Emmerich
 Loebl, Heinrich Schölkopf, A. Op-
 penheim Nachr., Anton Oppen-
 heim, în Budapesta: la A. V. Gold-
 berger, Ekstein Bernat, Iuliu
 Leopold (VII) Erzsébet-körút.
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
 rie garsonă pe o coloană 10
 bani pentru o publicare. Pu-
 blicități mai dese după tariful
 și învoială. — **RECLAME** pe
 pagina 8-a o seriă 20 bani

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ANUL LXIX.

"GAZETA" 1866 în 26-2876
ABONAMENTUL PENTRU ANȘTI-UNGARI
 Pe un an 24 cor., pe șase luni
 12 cor., pe trei luni 6 cor.
PENTRU ROMÂNIA ȘI STRĂINĂȚI:
 Pe un an 40 franci, pe șase
 luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
 Pe un an 40 franci, pe șase
 luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
 Se primumă la toate ofi-
 cialele postale din țară și din
 afară și la d-nii colectorilor.
ABONAMENTUL PENTRU BRAȘOV
 Administrațiunea, Piața mare,
 Târgul Inului Nr. 30. etajul
 I. Pe un an 20 cor., pe șase
 luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
 Cu dunsul în casă: Pe un an
 24 cor., pe șase luni 12 cor.,
 pe trei luni 6 cor. — Un eșem-
 pliar 10 bani. — Atât abona-
 mentele cât și inserțiunile
 sunt a se plăti înainte.

Nr. 245.

Brașov, Duminecă 5 (18) Noemvrie

1906.

Ungurii și Germania.

Am șis că merită să revenim la
 acea parte a declarațiunilor cancela-
 rului german Bülow, ce se referă la
 Austro-Ungaria și în special la Un-
 garia.

Mai mult ca altă-dată principele
 Bülow a aflat de bine a accentua
 strinsa alianță cu Austro-Ungaria. In-
 tr'un moment, când a simțit trebu-
 ința a răspândi îngrijirea supușilor
 împăratului Wilhelm II, că Germania
 ar fi ajuns a fi izolată, nu putea can-
 celarul Bülow să nu se provoace la
 tripla alianță și să stăruie mai cu
 samă asupra legăturilor strinse ce
 leagă Germania de Austro-Ungaria.

Nici-odată n'a avut guvernul ger-
 man mai mare lipsă de alianță cu
 monarchia noastră ca acum. De aici
 urmează tot-odată că principele Bülow
 a mai simțit trebuința de a împrăștia
 bănelile, ce în timpul din urmă au
 prins rădăcină în Ungaria, că Wilhelm
 II și guvernul său ar fi voind să se
 amestece în treburile interioare austro-
 ungare și încă în defavorul aspirați-
 unilor naționale maghiare.

De aceea a trebuit să se ocupe
 într'un întreg pasagiu de Ungaria, în
 care ia măgulit pe Unguri numindu-i
 națiune politicește dibace și inteligentă
 și relevând meritele Ungurului Iuliu
 Andrássy pentru alianța încheiată la
 1879 cu Bismarck.

Bülow ș'a mai dat silința să facă
 a se cunoaște că în Germania nu se
 dă Ungariei mai puțină importanță
 ca Austriei. Ba, vorbind de interesul
 Germaniei pentru susținerea poziției
 de putere a monarhiei noastre, a
 șis, că ea este deopotrivă folositoare
 și necesară pentru Austria și Ungaria
 și a adăugat în mod explicativ ca să
 înțeleagă oamenii coaliției din Buda-
 peșta „și pentru Maghiari și maghiar-
 ism.”

Așa-dar d-l Bülow a făcut tot
 ce a putut pentru a liniști pe Unguri,
 cari începuseră a cărti în contra
 politicii germane și a triplei alianțe.
 Împrejurarea aceasta a dat prilegiu
 politicienilor grandomani dela „Bud.
 Hirrap”, „Pesti Hirrap” și „Pesti
 Naplo” de a se arăta foarte măgu-
 liți, că sunt tratați cu atâta atențiune
 specială de guvernul german. Ba și-
 arul „Magyar Ország”, crede că de
 acum carul triplei alianțe va fi dus
 de patru cai și că Ungaria va juca
 un rol egal în această alianță cu
 Germania, Italia și Austria. Numai
 diarul „Budapesti Hirrap” s'arată
 mai puțin mulțumit față cu acea de-
 claratie a lui Bülow, că diplomația ger-
 mană, încheiând tratatul comercial
 prin încunjurarea dietei ungare, s'ar
 fi amestecat în adevăr în afacerile
 interne ale Ungariei. Acest diar apo-
 nyist vine acum el de cătră pădure
 să-și exprime mirarea și părerea de
 rău, că cercurile oficiale germane n'au
 dat mai curând aceasta desmintire ca
 să împrăștie părerile nefavorabile față
 cu ea ce s'au lătit în Ungaria. Șiret
 cum e se grăbește însă a adăuga, că
 primește cu recunoștință și desminti-
 rea de acum.

Din toate ese la iveală un fapt,
 pe care Românii trebuie să-l avem
 cu deosebire în vedere. Germania are
 și ați mare lipsă de Austro-Ungaria.
 Are deci lipsă și de Unguri, cari în
 puterea împrejurărilor sunt un factor
 decisiv pentru susținerea alianței cu
 Germania, ce a fost încheiat'o An-
 drassy, al lor. Constelația este dar
 din nou norocoasă pentru Maghiari
 și ea favorizează pentru moment până
 la un punct oare-care și nisuițele
 coaliției. Este dar din nou o conste-
 lație prea puțin favorabilă nisuițelor
 de egală îndreptățire a naționalități-
 lor nemaghiare, despre cari tace pre-
 tutindeni cronică oficială a guver-
 nelor.

Vom trece dar câtva timp pri-
 același hal ce ni-l'a pregătit politica
 bismarckiană. Dar curente în sfe-
 rele de sus ale acțiunilor mari poli-
 tice internaționale se pot schimba u-
 șor peste noapte și toate combinați-
 ile; fie sprijinite chiar de-o tradiție
 vechie ca în cazul de față, pot fi răs-
 turnate.

De aceea se nu încetăm a vedea
 problema noastră principală în con-
 centrarea forțelor noastre naționale
 și în întărirea lor succesivă după pu-
 tință, ca să fim cel puțin pregătiți
 când va sosi ora critică.

Aehrenthal și Bülow. Cu privire la
 constăturile ce le-a avut în decursul zilei
 de Joi cancelarul Bülow cu ministrul de
 externe austro-ungar bar. Aehrenthal, se
 anunță din Berlin următoarele: Din con-
 vorbirile avute rezultă că între ambii mi-
 niștri domnește cel mai perfect acord cu
 privire la cestiunile politice externe, în-
 trucât aceste cad în cercul de competență
 ale celor două puteri. Se înțelege că cei doi
 bărbați de stat n'au putut hotări decât lu-
 cruri asupra cărora erau deja înainte de
 acord și cari se referă la scopuri și in-
 terese comune. Acest acord între cei doi
 bărbați de stat e menit se înlesnească în-
 țelegerea în chestiile de detaliu.

Ministrul președinte Wekerle s'a re-
 întors Joi seara din Viena la Budapeșta.
 Oficioul „Bud. Cor.” anunță că Wekerle
 a raportat Maj. Sale Monarhului despre
 cestiunile dela ordinea zilei. Wekerle va
 pleca săptămâna viitoare din nou la Viena,
 când probabil va avea o constătură și cu
 ministrul de externe bar. Aehrenthal

Mandatul dela Ileana-mare. Se știe
 că mandatul d-lui Dr. T. Mihali, obținut în
 cercul Ileana-mare a fost petiționat la
 curia reg. pe motiv, că s'ar fi dat alegă-
 torilor d-lui Mihali, beutură, mâncare și
 bani. După desbateri îndelungate curia a
 adus Joi hotărârea, ca, pentru a se dovedi
 dacă sunt adevărate ori nu acuzele aduse,
 să se facă cercetare la fața locului.

Conflictul greco-român. Presa austro-
 ungară apreciază pe larg importanța vi-
 sitei regelui George al Greciei la Viena.
 Toate ziarele sunt de acord că nu poate
 fi vorba acum de o intervențiune a Aus-
 triei pentru aplanarea conflictului greco-
 român. „Prezența regelui Greciei la Viena,
 scrie între alte ziarul „Pester Lloyd”, nu
 va avea rezultatele așteptate de Greci. Gu-

vernul austriac a declarat în nenumărate
 rânduri că refuză rolul de mijlocitor ce
 i-se atribuie. În timpul sitei regelui la
 Viena au avut loc în Macedonia nouă de-
 sordine. În București nu există predispo-
 ziția pentru reînnoirea relațiilor cu Grecia,
 cât timp Grecia nu se va sili să distrugă
 singură izvorul conflictului... Guvernul grec
 susține că consuli săi din Macedonia se
 poartă bine cu cuțo-vlahii și că nu poate
 fi făcut responsabil de atitudinea clerului
 grec față de România, deoarece clerul de-
 pinde dela patriarhat și patriarhatul este
 independent de Atena. *Adevărul este însă,
 că cu toată formală independență a pa-
 triarhatului, guvernul grecesc are cea mai
 mare influență asupra lui.*

Drepturi politice Dobrogenilor. Cetim
 în „Conservatorul”: După cât știm, chești-
 unea acordării drepturilor politice Do-
 brogenilor își va primi rezolvarea sa în
 sesiunea Corpurilor legiuitoare, care începe
 la 15 Noemvrie. Astfel și acest punct din
 programul, ce și-a tras guvernul conser-
 vator, urmează a fi îndeplinit spre binele
 Patriei și satisfacțiunea populațiunei do-
 brogene.

Declarațiile cancelarului Bülow și presa.

Declarațiunile făcute de principele Bü-
 low în ședința de Miercuri a „Reichsta-
 gului” german sunt comentate în mod fa-
 vorabil de presa străinătății, îndeoseb de
 ziarele franceze, italiene și engleze.

Iată unele din aceste voci:

Presă maghiară. „Budapesti Hir-
 rap” consideră pasagiul din vorbirea lui
 Bülow, în care se zice, că diplomația ger-
 mană nu s'a amestecat nici când în afaceri-
 rile pendente între Austria și Ungaria, de
 foarte important, deși împrejurarea, că
 Germania desconsiderând legislațiunea ma-
 ghiară a încheiat cu oficiul de externe vie-
 nez tratatele comerciale atât de păgubi-
 toare față cu Ungaria, contrastează cu de-
 clarațiunile lui Bülow. „Budapesti Hirrap”
 totuși acceptează acest dementi și zice că se
 va provoca la el întotdeauna în viitor, când
 presa germană va aprecia aspirațiunile
 naționale maghiare cu puțină bunăvoință
 sau chiar fals. „Pesti Hirrap” zice între
 altele, că declarațiunile lui Bülow sunt me-
 nite a resfira părerile nefavorabile asupra
 triplei alianțe, ba chiar a ne face tripla
 alianță simpatice. „Pester Lloyd” e de pă-
 rere, că declarațiunile lui Bülow introduc
 în modul cel mai fericit nu numai constătu-
 rile din Berlin între Bülow și ministrul de
 externe austro-ungar bar. Aehrenthal, ci
 și desbaterile, cari se vor începe peste câ-
 teva zile în delegațiunile austro-ungare.

Presă germană. „Vossische Zeitung”
 scrie între altele: Limbagiul d-lui de Bü-
 low nu era nici de cum provocător, dar
 nici nu a lipsit de o demnă conștiință.
 „Post” zice: Poporul german nu are nici
 un motiv de a retrage d-lui de Bülow în-
 crederea. „Berliner Neueste Nachrichten”
 zice: S'a putut câștiga impresiunea că d-l
 de Bülow are încă un bun curagiu și că
 își pune forțele sale cu bucurie în serviciul
 mării noastre politice. „Volkszeitung”: Ne
 temem că d-l de Bülow nu va provoca
 nici o impresiune cu aceste asigurări. „Tae-
 glische Rundschau”: Discursul d-lui Bülow
 va liniști opiniunea publică, deși nu a reu-

șit a risipi norii, cari acopere cerul nostru
 „Germania”: D. de Bülow nu a împrăștiat
 scrupulele privitoare la izolarea Germaniei.

Presă franceză. „Figaro” scrie: d-l
 de Bülow a tratat raporturile franco-ger-
 mane cu mult tact și curtenie. Orice pa-
 triot francez trebuie să fie de acord cu
 principiile stabilite de cătră cancelar. „Ma-
 tin”: Orice francez dorește sincer ca viața
 Franței și Germaniei una lângă alta să fie
 corectă și curtenitoare. „Petit Parisien” și
 „Gaulois” relevă afirmațiunea de pace în
 discursul d-lui de Bülow. „Le Journal”
 zice: Termenii cancelarului privitori la du-
 rința de a îmbunătăți relațiunile cu Ger-
 mania găsesc un ecou simpatice în Franța.

Presă italiană. Ziarul „Tribuna”
 zice că știe că discursul d-lui de Bülow a
 produs în cercurile oficiale italiene cea mai
 bună impresiune. D-l de Bülow a definit
 cu precisiune și imparțialitate situația Ita-
 liei în politica europeană și a dat în ace-
 lași timp dreptate lealității și continuității
 politicii italiene.

Presă engleză. Ziarul „Daily Tele-
 graph” vorbind despre discursul d-lui Bü-
 low zice: Declarațiunile d-lui Bülow nu
 vor fi nicăeri mai bine prețuite decât în
 Anglia, deși Franța, Rusia, Austria și Ita-
 lia pot fi asemenea mulțumite de dânsule.
 „Standard” e de aceeași părere cu d. de
 Bülow că nu există nici o posibilitate de
 conflict putând să aducă lupta cu armele.

Mocsary și cestiunea naționalităților

În numărul mai recent al revistei poli-
 tice maghiare „Igazság” Ludovic Mocsary
 se ocupă din nou cu cheștiunea naționalități-
 ților. Iată ce scrie între altele Mocsary:

Ce poate fi oare cauza, că devenim
 nervoși îndată ce vine vorba despre chești-
 unea naționalităților? Cred, că numai de
 aceea devenim nervoși, pentru-că prea ne
 temem de pericole. Starea lucrurilor grea
 fără îndoială. Dar nu e așa de grea ca să
 fie de lipsă ca din cauza ei să ne căutăm
 noi scutul sub aripile vulturului austriac.

Nu-i așa de gravă starea lucrurilor,
 ca să ne simțim siliți a tinde mâna după
 astfel de arme desnădăduite, ca acelea
 din care constă întreg arsenalul șovinismu-
 lui de azi.

Pericolul de aceea nu e așa de mare,
 fiind-că cheștiunea naționalităților dela noi
 are și o lature, care ne poate fi de adrep-
 tul de folos.

Să facem politică de naționalitate co-
 rectă și atunci tocmai acea stare poliglotă
 a țării, în urma căreia după credința cea
 talză, noi am fi osândiți la slăbiciune ve-
 șnică, din punct de vedere internațional
 poate fi izvor de putere pentru Ungaria
 cea independentă.

E de însemnat, că față cu dimensi-
 unile acelei spaime, une-ori închipuirea un-
 gurească sboară în lumi cu totul contrare
 și în același timp visează de un „imperiu
 maghiar”.

Înțelesul acestei aparițiuni ciudate se
 poate afla, după părerea mea, în aceea, că
 ideea „imperiuului” maghiar anticipează
 sffrșiturile îndepărtate puse ca scop de
 șovinismul maghiar.

Greșala mare a „imperialismului” e
 însă aceea, că își uită, că și Nürenbergie-
 nii numai atunci pot spânzura pe hoț,
 dacă l'au prins. Și noi ar trebui să ne
 câștigăm întâi acea poziție, fără de care

nu poate fi vorba de un »imperiu«, să aungem *stat independent* ori cel puțin în uniune personală...

Spune mai departe Mocsary, că nu e imposibil ca Rușii, după ce au fost respinși din Asia prin Japonezi, să revie iarăși la vechea lor dragoste, la Balcani, tinzând spre Constantinopol. Și, pentru a-și deschide drum spre răsărit, să poată să înceapă cu România, pe care să o zdrobească sub picioarele sale. La această întâmplare inimile celor trei milioane de Români din Ungaria, nu vor rămânea nemiscate, văzând ce așteaptă pe frații lor acolo în regatul liber și ei vor ruga de sigur pe concetățenii de aici să vie într-ajutor primejdiiților din țară. Iar statul ungar n'a putea sta rece a împlini rugarea unei părți așa de însemnate de cetățeni ai săi, pe care o cere altfel și politica înțeleaptă a lui însuși: să apere elementul românesc de a fi înghițit de cel slav. Căci doar nici odată n'a tăgăduit-o nimenea, nici din o parte, nici din alta, nici în mijlocul celor mai aprinse certe, că neamul unguresc și cel românesc, au lipsă unul de sprijinul celuilalt!

Dar se poate întâmpla și așa, — continuă Mocsary — că Rusia, voind să se apuce de lucru cu temei, să vrea s'o gate întâi de toate cu Ungaria! Atunci România se va cutremura de gândul, că cele 3 milioane de frați Români ce trăesc în Ungaria, vor ajunge sub cută!

Ei, bine, vă întreb: oare astfel de simțăminte, nu-s ele potrivite ca să aibă înfruntare decisivă asupra formării legăturilor dintre popoare? Oare nu e lucru care să pună temei la o legătură pretinească, de întovărășire chiar, între popoare, dacă numai de jumătate poate fi privită ca țară »străină« țara în care îți locuiesc atâția frați?

Mocsary vorbește apoi de Sârbi și arată temerile acestor față de năvălirea Germanilor, cari spre a să întinde spre răsărit, trebuie să treacă peste Sârbi. Sârbi prin urmare caută o apropiere de Ungaria.

De aceea Mocsary crede că și cu Sârbi, Ungaria poate ușor ajunge la o alianță firească, ca și cu Românii, că-i leagă de o altă interesele lor de viață. Dar' pentru a putea face aceste apropieri și legături, mai întâi, zice Mocsary, trebuie să faci aici acasă o politică cuminte față de popoarele nemaghiare, între care și cei din România și cei din Sârbia au atâta frați.

Dar' în zadar vom spune toate acestea, — încheie foaia maghiară — dacă în România și în Balcani răsună într'una strigătul de primejdie, că în Ungaria vreau să stângă din țară pe toți Românii, Sârbi, Slovaci, ca să facă statul național alui Bánffy. La acestea să se gândească acela cări voesc să capete premiul de »mari patrioți« în chip așa de ușuratic și prin invenirea chestiei de naționalități!

Intâmpinare

la corespondența noastră „Câteva cuvinte despre renumita comună Săliște“.

Ni se trimite intâmpinarea de mai jos din partea corporațiilor și instituțiilor din Săliște, cari au ținut ședință publică pentru a se sfătui în ce mod să se răspundă la corespondența publicată în Nr. 237 a „Gazetei Transilvaniei“ din a. c., în care se vorbește despre stările din Săliște.

Dând loc acestei intâmpinări nu putem să nu-i lăsăm să premeargă unele observări ale noastre ce suntem constrânși a le face.

Domnii reprezentanți ai corporațiilor și instituțiilor din Săliște au aflat de bine a alege o modalitate de-a se degaja, de-a răspunde în *mediis res* la cele sulate de corespondentul nostru, pe care îl declară că *din răință și poate și din răsunare* ar fi scris niște neadevăruri ce constituiesc „calumnii“.

Ne-ar părea rău dacă s'ar crede că ziarul nostru e capabil a-și deschide coloanele unor astfel de ca-

lumnii, fără a se fi cugetat bine mai înainte ce face. Domnii conducători din cestiune au voit să facă un *proces sumar* corespondentului nostru, care în fond n'a atacat pe nimeni particular ci a zugrăvit o iconă, pe care a intitulat-o *un strigăt de durere*. Față c'o astfel de operă, am putea zice artistic concepută, nu denotă tocmai un bun gust de-a voi să curmi un val de sentimente eșite din vibrațiunile inimii unui Săliștean în urma pătanților triste ale trecutului și prezentului, c'un act dresat într'o ședință publică, care numai la ceea-ce a voit să zică autorul nu se referă. Nu cumva cetitorii „Gazetei“ vor fi acum convinși din Intâmpinare, că Casina română (a domnilor) din Săliște nu vegetează de 25 de ani, de când există, că nici un Săliștean n'a emigrat în America cum afirmă corespondentul nostru ș. a. ș. a.?

Dar domnii conducători ai corporațiilor și instituțiilor din Săliște zic că primesc cu mulțumire ori ce critică obiectivă... Corespondentul a făcut să răsună un cântec de jale ca să-și mai ușureze inima mahnită — se așteaptă dela el însă să vie cu date și dovezi, i-se cere proză, nu poezie...

Dar ne oprim aici lăsând să urmeze Intâmpinarea din cestiune:

Onorată Redacțiune!

La corespondența »Câte-va cuvinte despre renumita comună Săliște«, publicată în foaia D-voastră Nr. 237, corporațiile și instituțiile din Săliște în ședință publică au ținut a declara unanim următoarele:

Modul cum se descrie în această corespondență situația economică socială din Săliște, *tendența* de a nimici bunaînțelegere și a discreditat pe conducători, indeosebi pe nebăstinași, — tot așa de buni și desinteresați români, ca și băstinașii, — *usurinta*, cu care se atacă și cel mai scump tezaur omenesc, cinstea morală, trec peste marginele unei critice obiective.

Acuzele grave, ridicate asupra populației comunei Săliște în general și asupra instituțiilor și conducătorilor ei în special, le declarăm deci de neadevărute, purcese din răință și poate răzburare. Ele constituiesc calumnii, în fața cărora ne vedem absoșiți de-a intra cu autorul în polemie.

Pentru liniștea celor ce nu ne cunosc, — cei ce ne cunosc ne știu a-pretia, — adaugem:

Comuna Săliște a făcut în deceniile din urmă pe toate terenele culturale și economice îmbucurătoare și în împrejurările date mulțămitoare progrese, pe cari nu noi, ci cei mai valoroși cunoscători ai vieții române publice, le-au constatat.

Aceste progrese s'au putut realiza numai prin devotamentul conducătorilor, sprijinit de o armonică conlucrare a tuturor forțelor sociale ale acestei comune.

Și voință firmă avem a cultiva și în viitor aceste fundamentale condițiuni ale ori-cărui progres social, primind cu mulțumită orice critică obiectivă.

Săliște, la 13 Noiembrie 1906.

Pentru comitetul parohial: Dr. Nicolae Comșa, președ. Dumitru Chirca, episcop, Vasile Popa, episcop. Dumitru Popa, episcop. Constantin Hertza, episcop. Nicolae Sârbu, episcop. Ioan Popa, vice-pres. paroch. Constantin Criștiu, secretar. Iacob Șteflea, paroch. Alexandru Borcea, paroch. Nicolae Hanciu, episcop. Dumitru Ghibu, episcop. Bucur Comșa, episcop.

Pentru reprezentanța comunală; Ioan Chirca, notar II. Dumitru Popa, primar.

Pentru reuniunea de cântări: Dr. Ioan Stroia, președinte. P. Giura, secretar. I. Crișan, dirigent. I. Bucșian.

Pentru reuniunea pompierilor: Ioan Banciu, căpitan. Iacob Șteflea, paroch-cassar. Ioan Borcea junior.

Pentru reuniunea meseriașilor: Dr. Nicolae Comșa, președ. Ioan Iacob, secretar. Ioan Dan. Bărzan. I. Bucșian.

Pentru reuniunea de infrumusețare: N. Hențiu, președ. Octavian Sglimbea, secretar. Ionel Comșa, cassar.

Pentru reuniunea de înmormântare: Dumitru Chirca, v. preș. Dumitru Băilă, secretar.

Pentru »Casina Română«: Constantin Hertza, preș. ad. hoc. Nicolae N. Țințea, cassar.

Pentru cassa de păstrare (reuniune): Dr. Nicolae Calefariu, președinte. Dumitru Lăpădat, secretar. P. I. Comșa.

Corpul învățătoresc: Iuliu Crișan, Ioan Iacob, Antonie Gherman, Dumitru Lăpădat, director, P. Giura, C. Criștiu, Ioan Mateiu, Stanciu Stroia.

Situația în Rusia. Partidele rusești fac intinse pregătiri în vederea alegerilor apropiate pentru Duma imperială. Din știrile mai nouă, ce sosesc din Petesburg, rezultă că guvernul nu prea are șanse de a eși învingător din alegeri. Partidul cadetilor se va întruni azi s'au mână pentru a nomina pe candidații săi la alegerile pentru Duma. Proprietarii polonezi ai teritoriilor din nord-vest și sud-vest s'au întrunit în casele șefului partidului Octombriștilor, Gutsekow, pentru a proceda în unire cu ocaziunea alegerilor. Acordul a fost deja stabilit între grupul proprietarilor polonezi din guvernământul Movilew și între partidul Octombriștilor.

Primul guvern constituțional chinezesc. Ziarul londonez »Morning Post« anunță din Shanghai: Primul guvern constituțional chinezesc a fost alcătuit precum urmează: Prințul Zing, prim-ministru; Ting Hung-Tsi, ministru de externe; Po Ting, finanțe; Ki-Ling, războiu; Taiungțse justiție; prințul Zai-tsen, agricultură și Yung-yuk, culte.

ȘTIRILE ZILEI.

— 4 (17) Noemvrie.

Adunarea generală a »Reuniunii femeilor române din Brașov« este convocată pe Luni 6/19 Noemvrie 1906 cu următoarea ordine de zi: 1. Deschiderea adunării și designarea a două verificatoare. 2. Apelul nominal. 3. Raportul comitetului. 4. Raportul casei pe anul 1905/6. 5. Raportul despre revizuirea socotelilor pe anul 1905/6. 6. Propunerile comitetului. 7. Alegerea comitetului celui nou pe 3 ani de zile. 8. Bugetul Reuniunii pe 1906/7. 9. Bugetul Internatului-Orfelinat pe 1906/7. 10. Alegerea unei comisii de revizuire a socotelilor pe 1906/7. 11. Propuneri independente. Brașov, în 3/16 Noemvrie 1906. — Elena Sabadeanu președintă, Ioan Lengeru secretar subst.

Boala Regelui Carol. Din București se anunță: Regele continuă a se deprinde cu regimul alimentar combinat — lapte și legume, — ceea ce a contribuit la încetarea durerilor stomacale și ca consecință la ridicarea moralului. D-l general Dr. Theodori veghiază mult ca repausul recomandat suveranului să fie cât mai strict observat, și stăruie pe lângă d-l președinte al consiliului de a cruța pe cât posibil pe șeful statului, întreținându-l cât mai puțin cu cestiunile la ordinea zilei. Profesorul vienez d-l doctor de Noorden a fost informat în mod continu și detaliat de mersul boalei suveranului și de rezultatele regimului ce i-a prescrie. Celebrul medic vienez speră, că în curând regele Carol va fi vindecat de ulceratiile din stomac și că ori-ce complicație sau manifestație de natură malignă poate fi privită acum ca exclusă. Se afirmă, că ar fi sosit la palat rezultatele analizei sucului gastric, analiză făcută la un laboratoriu din Viena și că ea este mulțămitoare.

La temniță. Di Avram Indreica, autorul unui articol apărut în »Tribuna«, s'a prezentat eri la directorul temniței din Seghedin pentru a-și începe osânda de 6 luni, la care a fost condamnat.

Tabla reg. din Timișoara a respins apelata, pe care preotul Traian Gaspar din Lugos o făcuse în contra sentinței tribunalului din Lugos, care-l osândise la 10 zile temniță, 40 cor. amendă și la pierderea oficiului pe timp de un an, fiind-că ar fi agitat la alegeri de pe amvon.

Știri dela expoziție. Măne, Duminecă, 17 Noemvrie n., orele 2 p. m. precis, se va face cu mare solemnitate împărțirea premiilor acordate expozanților.

D. Runebold, decoratorul Expoziției generale române, a dat d-lui comisar general un *standard de calitate superioară*, fabricat în atelierele sale, spre a-l remite Regelui Carol. Standardul e de mărime neobișnuită și poate fi un obiect de curiozitate.

Concert în Blaj. La concertul »Societății de lectură Inocențiu Micu Clain« care se va da Joi în 22 Noiembrie n. în Blaj, sunt rugate a lua parte și acele st. amilii și persoane, cărora din greșală nu s'au trimis invitări speciale. — Comitetul.

Uciagașii lui Nicolae Tomoșoiu înaintea curții cu jurați. Cetitorii noștri de sigur își vor mai aduce aminte de fiorosul omor, săvârșit acum trei ani de indivizii Martin Göbbel și Iohann Stolz asupra lui Nicolae Tomoșoiu din Stupini. Se știe că tribunalul osândise la timpul său pe ambii uciagași la reclusiune pe viață. Zilele trecute uciagașii au declarat directorului Inchisorii că *nevasta lui Göbbel i-a îndemnat la săvârșirea crimei*. Pe baza acestor fasiuni sensationale Maria Göbbel a fost pusă sub acuză, iar în 20 l. c. va avea să răspundă înaintea curții cu jurați din Brașov pentru crima ațitărei la omor și jaf.

În legătură cu aceasta rectificăm știrea noastră din numărul trecut într'acolo, că procesul contra presupușilor asasini ai lui Kôpe Marton nu se pertractează astăzi, ci se va pertracta în una din zilele săptămânei viitoare.

Pentru masa studenților români din Brașov a mai contribuit Lucian Bologa 20 cor. în amintirea lui Mărișel Pușcariu la fondul »V. Bologa«.

Primească pioul donator cele mai călduroase mulțumiri. Direcțiunea școlilor medii gr. or. române.

Recenziuni elogioase asupra concertelor date de Reuniunea noastră de cântări în București mai publică, în numerele ce ne-au sosit astăzi, și revistele »Sămănătorul« și »Viața Literară«. În unul din numerele viitoare vom reproduce părți din aceste recenzii elogioase.

O interpelare. Suntem rugați a publica următoarea interpelare: Prin aceasta îmi iau voie a întreba pe P. O. Domn protopresbiter Vasile Voina, ca comisar consistorial, când este aplicat a face investigația alegerii de învățător dela școala centrală din Bran? Cred, că a sosit timpul ca să se facă. Sau așteaptă d-l protopop să premeargă mai întâi statul, cătră care încă s'a protostat? — Treilem.

O nouă invenție a lui Marconi. Inginerul Marconi lucrează, după cum se anunță din Roma, la o nouă invențiune. E vorba, ca cu ajutorul electricității fără fir să se pună în legătură mai multe mașini de scris cu una la care lucrează o persoană, așa că tot ce se scrie la ultima mașină să fie reproduș de celelalte. Marconi a declarat unui ziarist, că experiențele de până acum sunt cu totul satisfăcătoare.

Doi copii — arși. Din Satoralja-Ujhely se telegrafiază, că în comuna Szerencs a ars grajdul unui anumit Danielsky Iozsef, împieगत la căile ferate ung. Cei doi copilași ai nenorocitului împieगत și-au aflat moartea în flacări.

O propunere a generalului Botha. Din Pretoria se anunță: Generalul Botha, fostul comandant al Burilor, a oferit guvernului transvaalian serviciile sale pentru a opri răscoala lui Ferreira. Guvernul a mulțumit generalului Botha, spunând, că scrisoarea sa va fi înmănată guvernului din Londra.

Avis. Din cauza repausului dominical va fi deschisă în cetate mâne dela orele 1—9 p. m. numai farmacia »La speranță« a d-lui Fr. Jekelius.

O isbândă a culturii moldovenești.

Sub acest titlu ziarul »Basarabia«, care se pare în Chișineu, tipărit cu caractere rusești, publică următorul articol relativ la *introducerea tipografiiu românești în Basarabia*, pentru cărți bisericesti:

»Ziua de 26 Octomvrie va rămâne o zi de serbătoare pentru neamul moldovenesc din Basarabia. Căci deschizându-se tipografia bisericască moldovenească, ea va fi ca un focar, de unde vor porni raze mângâietoare pentru mîntea întunecată a moldoveanului, atunci când cinstiți părinți povățuitori vor tipări toate cele de folos pentru învățătura moldovenească. Mult ne-am luptat noi Moldovenii, deosebit de tagme și mult mai stăruim în luptă, pentru ca să dobândim dreptul nostru stănt la cultura și viața moldovenească. Dar lupta noastră a fost binecuvântată de pronie, căci iată o învingere însemnată am avut-o în ziua de 26 Octomvrie, când s'a deschis tipografia religioasă moldovenească prin stăruințele preoților noștri iubitori de neam. Cu prilegiul deschiderii, *capii bisericesti și politici au fost hotărâți să re-*

cunoască cu glas tare, că cultura unui popor nu se poate face decât în limba mamei.

Întâiu, prea sfințitul Vladimir al Kișinăului și apoi d-l guvernator Haruz au recunoscut că nu se poate pricepe cultura și învățătura în Basarabia, dacă nu se dă băgare de seamă limbii moldovenești și că tipografia moldovenească va avea mare însemnătate pentru învățătura poporului basarabean.

Noi suntem foarte veseli de aceste vorbe ale capilor cărmuirii, pământești și sufletești. Noi nu am spus alta, și n'am luptat pentru altceva, afară de cererea pentru pământ și voce, decât tocmai pentru recunoașterea acestor precepte.

Cu toate acestea am fost numiți crâmboi și dărmători ai statului rusesc de către întunecații și vrăjmașii neamului nostru. Prin recunoașterea oficială a culturii pe limba mamei de către d-l povățuitor al guberniei, această cultură a noastră serbează o izbândă mare. Este primul pas pe care lumina îl face în calea întunerecului, de un veac. Trebuie să fim dreți și să recunoaștem că d-l povățuitor al țării basarabene a spus multumitoare vorbe pentru cultura noastră și a arătat interes pentru limba moldovenească, cu toate că de multe ori am fost urmăriți noi moldovenii de către cinovnicii și censorii de sub conducerea căpeteniei guberniei. De pildă arestarea (confiscarea) Nr. 40 al nostru, în care nu am spus în temei alte vorbe, decât cele spuse la serbarea tipografiei eparhiale, anume, că moldovenii trebuie să aibă școala și învățătura bisericească pe limba lor.

Dar să dăm Cezarului ce e al Cezarului. Trebuie să spunem că povățuitorul cărmuirii și al bisericii a făcut un fapt de dreptate pentru moldoveni și a arătat că pot fi adevărați slujitori ai norodului și ai învățătorei creștinești.

Dar nu ne putem opri a zice că dacă nu porniau la luptă binevoitorii norodului din Rusia și din Basarabia, recunoașterea dreptului la limba și cultura națională n'ar fi fost cu puțință sau ar fi mai întârziat cine știe câtă vreme.

De aceea din suferințele luptătorilor pentru norod a eșit și acest prim drept al vostru, iar preoții iubitori de neam, prin stăruințele și lucrările lor i-au dat o întrupare așa de frumoasă. Dar să nu ne odihnim pe lauri izbândii: Ceea-ce avem nu este decât un întâiu pas. Mai avem de dobândit școala, limba în dregătorii, divanul moldovenesc, ca în anul 1808 sub Alexandru I. Mai avem de cerut împlinirea celor făgăduite la 17 Octomvrie și mai avem să ne îngrijim ca țărânul sărman să capete prin legiute mijloace pământ. Atunci vom zice că izbânda este deplină.

Principele Ferdinand al Bulgariei și patriarhul Ioachim III.

Nu de mult principele Ferdinand al Bulgariei primise, precum se știe, din partea patriarhului Ioachim III o telegramă, ținută în ton provocator, prin care acesta cerea principelui, drept satisfacție pentru manifestațiunile antigrecești întâmplate în Bulgaria, să-i promită că va îndrepta lucrurile și că va împedea cu ori-ce preț repetiția unor astfel de turburări. Guvernul bulgar nici nu putea să-și dorească o ocaziune mai bine venită pentru a da o lecție arogantului patriarh.

Iată ce relatează un ziar berlinez despre răspunsul ce l'a dat principele Ferdinand patriarhului Ioachim :

Agentul diplomatic al Bulgariei la Constantinopol primi ordin ca să remită patriarhului oral răspunsul, pe care prințul Ferdinand a socotit că e sub demnitatea sa să i-l dea telegrafic, sau prin scris. Cel mai tânăr dragoman al agenției bulgare a fost însărcinat să îndeplinească această misiune.

Ajuns în mahalaua Fanarului din Stambul, unde patriarhatul domiciliază de secole, tânărul dragoman, care, pentru ocazia aceasta pare a-și fi procurat o doză specială de sânge rece, ceru să vorbească cu patriarhul grecesc.

— Credeți pe semne pe sfinția sa patriarhul ecumenic?

— Da, mi-se pare că așa își zice dumnealui.

— Ce doriți dela sfinția sa?

— Am să îndeplinesc un ordin al șefului meu, reprezentantului prințului Bulgariei de aci.

— Ce afacere privește ordinul d-voastră?

— Aceasta n'o pot spune decât numai patriarhului.

Deoarece dragomanul persistă în acest din urmă lucru, patriarhul fu pus în cunoștință de această vizită și după oarecare ezitare conveni să primească pe delegatul agentului diplomatic bulgar.

Bulgarul fu deci introdus și după o ușoară înclinare de salutare întrebă foarte puțin ceremonios :

— Am plăcerea de a vorbi cu patriarhul grecesc?

Bătrânul patriarh măsură din ochi pe dragoman din cap până în picioare, uitit de atâta îndrăzneală, iar archimandritul, care funcționa ca secretar, observă delegatului bulgar :

— Vorbiți cu sfinția sa patriarhul ecumenic!

— Atunci am să vă comunic în numele ilustrului meu stăpân, a alteiei sale regale principelui Ferdinand al Bulgariei, că alteia sa socoate că e sub demnitatea sa să vă dea vre-un răspuns la telegrama d-voastră plină de calomnii și insulte. Cu aceasta misiunea mea e terminată.

Tablou !!

Premiile Academiei Române.

În sesiunea generală a Academiei Române, care se deschide la 22 Martie, se vor conferi următoarele premii pentru lucrările prezentate la concurs până la 31 Octomvrie 1906.

Premiul *Năsturel* în sumă de 4000 lei pentru lucrările scrise în limba română, cu conținut de ori-ce natură.

Premiul statului, *Eliade Rădulescu*, în sumă de 5000 lei, pentru scrierile literare sau filologice.

Premiul *Adamachi* în sumă de 5000 lei divizibil, pentru scrieri istorice, economice, juridice și filozofice.

Premiul *Asociației Craiovene* pentru dezvoltarea învățământului public, în sumă de 1500 lei pentru cea mai bună carte didactică în limba românească.

Premiul *Alexandru Ioan Cuza*, în sumă de 10,000 lei pentru cea mai bună lucrare asupra istoriei Românilor dela Aurelian până la fondarea Principatelor.

Premiul statului *Lasar* în sumă de 5000 lei, pentru cea mai bună lucrare științifică cu subiectul cercetării originale asupra pelagiei în vederea etiologiei și combaterii boalei.

Premiul *Adamachi* în sumă de 5000 lei divizibil, pentru o lucrare cu subiectul: Infrunzirile curentelor streine în evoluția limbii și literaturii române în secolul XIX.

Premiul *Neuschotz* de 2000 lei, pentru o lucrare asupra: Istoricului căilor ferate în România și influența lor din punctul de vedere economic, social și politic.

Pentru toate aceste premii s'au prezentat la concurs peste 120 de lucrări.

Numele autorilor și titlurile lucrărilor vor fi publicate peste câteva zile.

»Viața Literară« e informată că cei mai mulți autori au reflectat la premiul *„Năsturel“*. Printre concurenți sunt d-nii: Gorun cu *„Faust“*, Brătescu-Voinești cu noul său volum *„Din lumea dreptății“*, Sandu cu romanul *„Două neamuri“*, Sadoveanu cu noua culegere de povestiri *„Mormântul unui copil“*. La premiul *„Eliade“* au reflectat d-nii Sextil Pușcariu cu *„Dicționarul elementelor latine în limba română“* și d-l Pompiliu Eliad cu studiul influenței franceze la noi.

Bibliografie.

Buletinul societății de științe din București, anul XVI. Nr. 3 și 4. Are următorul sumar: *M. A. Myller*. — Sur l'équation; *L. Mrazec et W. Teisseyre*. — Communication préliminaire sur la structure géologique de la région Câmpina - Bustenari (Prahova); *Maz Reinhard*. — Der Coziagneisszug in den Rumänischen Karpathen; *A. L. Montandon*. — Notes sur la faune malacologique de la Roumanie. *M. le Dr. Eugène Pittard*. — Anthropologie de la Roumanie. — Analyse de quelques grands du corps chez l'homme et chez la femme (1210 tziganes provenant de la Dobrodja).

A apărut în a doua ediție „Curs practic de limba română“ cuprinzând: Etimologie, Sintaxă, ortografie, Stilistică și literatură de *Iuliu Vuia* a 60 fleri. Precum tot de acest autor: „Curs practic de limba maghiară“ despărțit în 2 cursuri a 50 fleri. Ambele tipărite în tipografia diecesană din Arad.

ULTIME STIRI.

Cluj. 17 Nov. (Tel. part. a „Gaz. Trans.“) Astăzi s'a pertractat aici procesul de presă intentat ziarului „Unirea“. *Redactorul A. C. Domșa a fost condamnat la 8 luni temniță și 1200 coroane amendă.*

Pojun. 17 Novembrie. *Deputatul slovac Juriga a fost condamnat pentru agitațiune contra națiunii maghiare la 2 ani temniță de stat. După publicarea sentinței s'au încercat țărâni slovaci cu poliția. Țărâni au aruncat cu pietri asupra poliției. S'au făcut mai multe arestări.*

Viena. 17 Noemvrie. Baronul de Aehrenthal, ministrul afacerilor streine, și Szögeny-Marich, ambasadorul Austro-Ungariei la Berlin, au sosit aici venind din Berlin.

Viena. 17 Noemvrie. Camera deputaților a respins toate amendamentele aduse legii electorale și a adoptat al doilea grup al legilor electorale așa precum fusese propus de comisiune.

Viena. 17 Nov. În chestiunea lipsei de carne a intervenit o schimbare, Considerând marel pericol guvernul a permis importul vitelor italienești în cantități determinate. Eri au și sosit 46 boi și importul lor se va repeta săptămânal. E probabil, că guvernul va permite de acum importul vitelor italiene în mai mare cantitate, acestea fiind mai inferioare și mai ieftine ca vitele austriace. Deputatul Kaftan, tânăr ceh, a interpellat eri în camera în chestiunea lipsei de carne.

Mosca. 17 Nov. Ultima dispoziție a Senatului cu privire la legea electorală, a exclus cu desăvârșire pe țărani dela alegeri. *Faptul acesta a provocat în centrul Rusiei o mare revoluție, care va lua proporții îngrijitoare la începutul alegerilor.* Guvernatorii au fost avizați, de a lucra cu prevedere, dar cu cea mai mare energie și să nu utilizeze ultimele mijloace decât în cazuri extreme.

Petersburg. 17 Nov. „Agenția Westnik“ comunică că starea de asediu a fost înlocuită la Kronstadt cu starea de războiu creându-se un post de guvernator general, provizoriu. La Baku s'a instituit o prefectură; în orașul și districtul Yalta, s'a proclamat starea de apărare extraordinară; în provincia Samara, starea de apărare întărită; în provinciile Kursk, Pensa, starea de apărare doită.

Petersburg. 37 Nov. Struve, cunoscutul publicist și membru fruntaș în partidul constituțional-democrat, a fost arestat eri dimineață. Soția lui a fost ținută arestată o jumătate de zi. Pricina arestării lui Struve ar fi faptul că în ultimul număr al ziarului său, el s'a adresat publicului cerând ajutoare pentru criminalii politici.

Londra. 17 Nov. Poliția a fost înștiințată că se planuește un atentat cu bombă contra regelui Haakon.

Belgrad. 17 Nov. Știrea unui ziar străin, după care principele moștenitor George al Serbiei ar fi atins de alienație mentală și ar fi esclus dela succesiunea tronului, este falsă.

Neapole. 17 Nov. Un incendiu a izbucnit eri după amiază în port la întreprinderile de mărfuri pentru importatiune și exportatiune. Pagubele sunt de 3 milioane. A fost distrus de flăcări o mare cantitate de zahăr, cânepă și parafină. Incendiu a fost localizat. S'au putut salva mai multe mărfuri.

Santiago. 17 Noemvrie. Un mare incendiu a izbucnit în cartierul comercial Autofagasta din acest oraș. Pagubele sunt evaluate la 2¹/₂ milioane.

Diverse.

Aeroplanul lui Santos-Dumont. Experiența senzațională a lui Santos-Dumont făcută la Paris cu aeroplanul său, cu care s'a ridicat la o înălțime de trei metri și a străbătut un spațiu de aproape 80 de metri, a reușit pe deplin.

Partea principală a acestei experiențe e că aparatul s'a ridicat prin mijloacele lui proprii, în loc să se înalțe de pe un platou, și să cadă încet, cum s'a întâmplat cu celelalte aparate.

Aici e toată forța invențiunii. Aparatul lui Santos-Dumont e alcătuit dintr'o îngrămadire de smouri, sistem Hargrave, un fel de căsuțe ușoare de pânză și bambus deschise la amândouă capetele. Sunt câte trei de fiecare latură, iar perpendicular la acestea e una mai lungă, care, la unul din capetele ei, susține o altă mișcătoare și care poate să ia diferite înclinări.

Aceasta din urmă poate funcționa și ca cârmă. Intregul are forma unui T; coada acestui T formează fața aparatului. La punctul de unire al ramurilor acestui T se găsește nacela și motorul cu petrolu de 4 cilindre și cu o putere de 60 cai. Acest motor pune în mișcare o helice metalică cu două ramuri și care e așezată în dosul zmeilor.

Aparatul e susținut de trei roți cu ajutorul unui adaos elastic, iar ansamblul cântărește aproape 300 de kilograme împreună cu călătorul. Suprafața totală a suprafețelor orizontale e socotită de 80 de metri patrați.

În caz de oprire a motorului, odată ce aparatul se află în spațiu, el trebuie să poarte deci o greutate de 4 kilograme pe metru patrat. După experimentatorii competenți, această cifră e normală, aparatul lăsat în voia lui, cade încet jos, dacă e bine echilibrat.

Fără îndoială, chestiunea echilibrului are însemnătatea de căpetenie în navigația aeriană, mai ales cu aeroplanelle. În principiu problema se poate considera rezolvată. E demonstrat pentru întâia oară decât se experimentează lucrul mai greu decât aerul, că te poți ridica de pe pământ cu propriile tale mijloace și că poți duce cu tine un izvor de energie, care să-ți îngăduie a face tot felul de mișcări în aer.

Victimele mărilor și oceanelor. Ministerul comerțului englez a publicat zilele acestea o carte albastră care se ocupă cu catastrofele marine în ultimii 25 ani. Din statistică reese că în acest timp au căzut pradă mării 6385 vase mari și mici engleze, și 38.638 persoane și-au pierdut viața. Din persoanele pierite în valuri 32811 aparțineau echipajilor, iar restul de 5827 pasageri. Victimele anuale ale mării se ridică conform acestei statistici la 1545 persoane, din cari 1312 din echipajiu și 233 pasageri.

Afară de acestea s'au pierdut în acest timp, fără a li se mai putea da de urmă, 1506 vase, purtând pe bord 19030 vieți omenești, cari au căzut și ele probabil pradă furiei acestui element.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor respons. interim.: Victor Branisce.

Dr. STERIE N. CIURCU.

s'a mutat

VIII Kochgasse Nr. 29 — Viena

Consultațiuni

cu celebritățile medicale, cu specialiștii de la facultatea de medicină din Viena.

Telefon nr. 17065.

Grija femeii este pentru binele familiei!

Kathreiner
cafea de maltă Kneipp

prin modul de producere a lui Kathreiner este gustosă, ajută sănătății și e leșină, oiere deci cele mai neprețuite avantajii pentru ori-care economie casnică!

La cumpărare se se accentueze espres numele Kathreiner și se se ceară numai pachete originale cu marca de scutire prețul Kneipp.

Cursul la bursa din Viena.
Din 14 Noembrie n. 1906.

Renta ung. de aur 4%	113 53
Renta de corone ung. 4%	94 90
Impr. cail. fer. ung. in aur 3 1/2%	84 15
Impr. cail. fer. ung. in argint 4%	94 70
Bonuri rurale croate-slavone	96.-
Impr. ung. cu premii	203.75
Losuri pentru reg. Tisei si Seghedin	152.50
Renta de hartie austr. 4 1/10	99.10
Renta de argint austr. 4 1/10	98.90
Renta de aur austr. 4%	117.15
Renta de corone austr. 4%	98.95
Bonuri rurale ungare 3 1/2%	89.65
Losuri din 1860	158.-
Actii de-ale Banței ung. de credit	1755.-
Actii de-ale Banței austr. de credit	813.50
Actii de-ale Banței austro-ung.	675.25
Napoleonori.	19.15
Marci imperiale germane	117.57 1/2
London vista	241.25
Paris vista	95.45
Note italiene.	95 60

Cursul pietei Braşov
Din 4 Noembrie n. 1906.

Bancnote rom. Cump.	18.98	Vënd.	19 04
Argint român	18.80	"	18.90
Napoleonori.	19.06	"	19 10
Galbeni	11.20	"	11.45
Marci germane	117.20	"	117 30
Lire turcesci	21.50	"	21.60
Seris. fonc. Albino 5%	101.-	"	102
Ruble Rusesci	2.53	"	2.58

Preţurile cerealelor din piaţa Braşov.
16 Din Noembrie 1906.

Măsura său greutate:	Calitatea.	Valuta în	
		Kor.	fl.
1 H. L.	Grâu cel mai frumos.	13	—
"	Grâu mijlociu	12	—
"	Grâu mai slab	11	—
"	Grâu amestecat	10	—
"	Săcară frumoasă.	8	20
"	Săcară mijlocie.	7	80
"	Orz frumos	9	—
"	Orz mijlociu.	8	—
"	Ovăş frumos.	7	—
"	Ovăş mijlociu	6	80
"	Cucuruz	9	—
"	Mălaiu (meiu)	9	—
"	Mazăre.	18	—
"	Linte	50	—
"	Fasole	16	—
"	Sămēntă de in	18	—
"	Sămēntă de cânepă	17	—
"	Cartofi.	2	—
"	Măzărliche.	—	—
1 kilă	Carne de vită	1	36
"	Carne de porc	1	36
"	Carne de berbec.	—	88
100 kil	Său de vită prospēt.	40	—
"	Său de vită topit.	62	—

Avis!

Se caută de urgență un asociat la o întreprindere cu 40% câştig la sută.

Informații se pot lua la administrația „Gazetei“.

(2611,2-3.)

Vițe nobilitate.
Ca în anii trecuți, așa și acum au fost

Prima Pepinerie cu vițe nobilitate de pe Târnava.

Proprietar, FR. CASPARI, Mediaș 20 (Ardeal).

Singură în toată Ungaria, care au liferat mușterilor vițe nobilitate sănătoase, diferite sorturi nobilitate. Și în viitor nimeni eschisiv la această școală de vițicultură să se capătă cele mai bune vițe de diferite sorturi nobilitate pentru Vin, Vin-Dessert și Extra sorturi de vin de masă. Proprietarii de vii au avut rezultate minunate cu sădirea de astfel de vițe.

La cerere se trimite catalog ilustrat, franco și gratis, cu multe scrisori de mulțumire și recunoștință.

1547,12-48.

Cine suferă de Șoldină, reumatism, Ischias
să cumpere o sticlă
Fluid de reumatism al Dr. Flesch
care vindecă sigur: Șoldina, reuma, dureri de spinare, slăbiciuni de mâni și de picioare. Efectul se simte în scurt timp.
Se capătă în farmacia lui
Dr. EMIL FLESCH „Magyar korona“ Győr, Baross-ut 24.
1 sticlă de 1 1/2 decilitră 2 cor. Sticle familiare pentru folosire mai îndelungată 5 cor.
La comanda 3 sticle mică sau 2 sticle de familie urmază trimiterea franco.
9-70.2549.

Unde se mănâncă bine și se beu VINURI curate de Mediaș BERE de Pilsen „Urquell“ prospētă dela cep în fie-care di? La
Restaurantul Schwarzburg în Braşov, Str. Spitalului nr. 20.
De o cercetare numerosă se rógă
C. R. GLIGORE CRISTEA,
conducătorul restaurantului.
72-0

Tusă!
Cine nu se îngrijesce de tusă păcătuiesc contra sa.
Caramelle de piept ale lui Kaiser
cu 3 brađi
probate de medici și recomandate contra tusei, răcelii, guturaiului. 4512 recunoscințe dovedesc efectul minunat al acestei medicin. — Un pachet costă 20 și 40 fleri și se află la farmaciile: în Braşov V. Roth, E. Kugler, Fried. Jekelius, Franz Kellemen, Julius Hornung, H. G. Obert, W. Klein, Fried. Stenner, Eug. Neustädter.
(6-32.)

„Societatea creștină de conzum și valorizare din BĂSEȘTI și jur“.

Illésfalva és vidéke keresztény fogyasztási és értékesítő szövetkezet.

Convocare.

Domnii acționari ai „Societății creștine de conzum și valorizare din Băsești și jur“, societate pe acții în virtutea §-lui 18 din statutate, se invită la a

a II-a adunare generală ordinară,

care se va ținea în Băsești la 30 Noembrie n. 1906 înainte de amiază la 9 oare în localitatea școlii gr.-catolice românești.

Obiectele puse la ordinea zilei sunt:

1. Raportul anual al direcțiunii, comitetului de supraveghiere și aprobarea bilanțului.
2. Determinarea relativă la profitul curat.
3. Alegerea comitetului de supraveghiere pe a. c.
4. Eventuale propuneri.
5. Designarea a doi membri pentru verificarea procesului verbal.

Direcțiunea.

Contul bilanțului. — Mérleg számla.

ACTIVE. — VAGYON.		Cor.	fl.	PASIVE. — TEHER.		Cor.	fl.
Casa în număr.	Készpénzkészlet.	275	56	332 acții à 10 cor.	—	3320	—
Marfă. — Áru-készlet.		5531	—	Creditori de marfă. — Árubitelezők.		5367	97
Datoriși. — Adósok		3464	94	Cont de imprumut. Kölcsön-számla		—	—
Spese de instruire. — Felszerelési-költség	C. 168.54			Cont de interese. — Kamat számla		—	—
20% detragere. — Levonás.	C. 33.70	134	84	Cont transitoriu. — Átmeneti számla.		—	—
Spese de construire. — Alakulási költség	C. 285.22			Fond de rezervă. — Tartalék alap		545	—
20% detragere. — Levonás	C. 57.04	225	18	Restanța de dare pe anul 1905. — Adó-hátralék 1905 éviől		50	—
Cont de imprumut. — Kölcsön számla		—	—	Egyenleg mint nyereség:		770	50
Cont de imobile. — Ingatlan számla		—	—				
Cont de interese. — Kamat számla		—	—				
Cont de efecte. — Értékpapir.		100	—				
Acții de restanță — Hátralékos üzlet rész.		318	95				
		10053	47			10053	47

Băsești, (Illésfalva) 5 April n. 1906.

Antoniu Băliban, director.

Vasiliu Pop, membru în dir.

Ioan Chira, membru în dir.

Contul de profit și pierderi. — Nyereség és veszteség-számla.

EȘITE — KIADÁS.		Cor.	fl.	INTRATE. — BEVÉTEL.		Cor.	fl.
Chirie. — Házbér		60	—	Intrate crude la mărfuri după cor.	17759.42		
Salariile personalului. — Személyzet fizetés		534	36	Áruknál nyeresébevetel		2475	02
Spese de porto. — Szállítási költség		717	13				
Spese de neguțatorie — Üzleti költség		103	76				
Dare. — Adó		69	49				
Instruire 20% descriere. — Felszerelési 20% leírás.		162	74				
Constituire 20% descriere, — Alakulás 20% leírás.		57	04				
Cont de tantiemă. — Jutalék-számla		—	—				
Cont de interese. Kamat-számla		—	—				
Profit curat. — Tiszta nyereség		770	50				
		2475	02			2475	02

Acest bilanț, cont de profit și pierderi, prin comisia de supraveghiere esaminându-se s'a aflat în ordine și conform legilor comerciale. — Ezen mérleg, veszteség es nyereség számla a felügyelő bizottság által megvizsgáltatván, rendben és a kereskedelmi törvényekkel megegyezőnek találtatott.

George Pap de Băsești,

președintele comitetului de revizie. — f. ű. b. elnöke.

Membrii comitetului de supraveghiere. — Felügyelő bizottság tagjai:

Petru Rob,

Vasiliu Vlaica,

Georgiu Popa Văsălich,

Vasiliu Marchiș,

Ioan Mărieș Alecsi,

Mihai Popa Flori,

Mihai Crișan.